

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

10. søndag i treenighetstiden – 14. august 2022

Prekentekest: 1 Mos 33,1-11

Lesetekst I: Ef 4,29-32

Lesetekst II: Mark 11,25-26

Forsoning og tilgivelse

Hvem av oss trenger ikke tilgivelse, både fra Gud og mennesker? Mange har kjent på hvordan uvennskap og uforsonlighet kan tære både på kropp og sinn. Slik var det med tvillingbrødrene Esau og Jakob også i dagens prekentekest. Jakob vender tilbake til Kanaan etter mange år. Hva venter ham – hevn eller forsoning?

Skriften ber oss om å tilgi våre medmennesker. Vi skal gjøre opp for oss før vi trer fram for Gud i bønn eller med vårt offer: «Om du bærer offergaven din fram til alteret og der kommer til å tenke på at din bror har noe imot deg, så la gaven ligge foran alteret og gå først og bli forlikt med din bror. Så kan du komme og bære fram offergaven din» (Matt 5,23-24). Oppgjøret kommer før bønnen eller offeret; forsoning må til slik at bønnen ikke skal hindres.

Det ligger en befrielse i tilgivelsen. Dette gjelder selvom det ikke er vi som har gjort noe galt, men tverimot at det er noen som har gjort galt mot oss. For hevnen hører ikke oss til, sier Skriften, den tilhører Gud. Dette kommer tydelig fram i dagens tekst. Jakob hadde gjort sin bror urett. Han hadde lurt til seg farens velsignelse og førsteretten. Hvordan ville Esau reagere når han ser Jakob igjen? Hevn og gjengjeld var nærliggende å tenke på. Jakob sender gaver i forveien for å få Esau til å se på ham med velvilje. Men Esau lar nåde gå for rett. «Men Esau sprang imot ham og omfavnet ham, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. Og de gråt» (1 Mos 33,4). Esau tilgir sin bror, og slik blir han selv satt fri. Og Jakob blir tilgitt. Begge gråter, men det er gledesårer og forsoningens tårer som væter jorden under dem. Uvennskap er forvandlet til vennskap, urettferdighet er byttet ut med rettferdighet, hat er blitt til kjærlighet. Det er snakk om frigjøring av krefter. I vår tekst er det to tvillingbrødre som finner tilbake til hverandre. Hvor mye mer vil ikke Gud møte oss med tilgivelse og oppreisning? Nåden er alltid større. Vi forventer straff, men mottar tilgivelse. Denne fortellingen viser oss noe av Guds vesen. «For da jeg så ditt ansikt, var det som om jeg så Guds eget ansikt; så vennlig var du mot meg» (33,10). Vi er sendt ut for å vitne om en kjærlig og tilgivende Gud; til å vise Guds ansikt i en verden ofte preget av hevn og hat. Spesielt her i

Midtøsten kan vi se hvordan en hats- og hevn-kultur kan spre forbannelse. For Jesus sier uttrykkelig hvor mange ganger vi skal tilgi: sytti ganger sju, det vil si uendelig (Matt 18,22).

Kjærligheten stiller seg på de skyldiges side, helt uten bitterhet og forakt. Gud stiller seg midt blant menneskene og tar deres skyld og lidelse på side egne skuldre, og ham seirer ved kjærlighetens avmakt. Det vil si allmakten midt i avmakten.

Nåden setter fri*

Tilgivelse er et viktig punkt i den kristne tro. Og det er også på dette punktet kristendommen skiller seg mest fra andre religioner: Jesu lære om uendelig tilgivelse og en kjærlighet som også gjelder ens fiender, er grensesprengende. Mange muslimer som kommer til tro på Jesus som Messias, nevner nettopp disse to tingene som avgjørende for beslutningen om å følge Mesteren fra Nasaret.

For hva skal vi gjøre med uretten og naget når noen har gjort oss urett? Eller hvordan skal vi bli kvitt angeren etterat vi har gjort noen urett? Tilgivelse er først og fremst noe vi gjør for vår egen skyld, slik at vi ikke må leve med bitterhet resten av livet. Bitterhet spiser oss opp innenifra. Det forpester både oss selv og våre omgivelser. Men tilgivelse betyr ikke at det gale som har skjedd, blir riktig av den grunn. Heller tvert imot. Det betyr bare at fra nå av tilhører saken Gud og ikke oss. Vi kan fortsette videre i livet.

Løgn, utroskap, overgrep og mord og andre forbannelser blir ikke riktige av at synden tilgis. All slik ondskap skal bekjempes med nebb og klør. Men vi som mennesker blir satt fri i tilgivelsen. Det onde og gale blir båret av sterkere hender enn våre.

Den som ikke vil tilgi, straffer i lengen ingen andre enn seg selv. Men tilgivelsen trenger ikke være en følelse. Den er først og fremst en beslutning.

Noen ganger er kanskje det vanskeligste ikke å tilgi andre, men å tilgi seg selv. Kanskje har vi ikke tatt godt nok vare på oss selv? Som med så mye annet i livet «gjør øvelse mester».

I filmen «Babettes gjestebud» av Karen Blixen sies det: «Nåden setter ingen betingelser. Vi skal vente i tålmodighet og motta i takknemlighet».

** Tanker inspirert utfra boka «Tro i hverdagen» av Anne-Catherine Riebnitzcky.*

Elisabeth Eriksen Levy

CEO Caspari Center

elevy@caspari.com